

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องสิ่งจูงใจต่อการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกร อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสิ่งจูงใจให้เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ตัดสินใจปลูกยางพารา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกยางพาราในพื้นที่ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกยางพาราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
3. เทคโนโลยีการปลูกยางพาราในประเทศไทย
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ
  - 4.1 ความหมายของการจูงใจ
  - 4.2 ประเภทของการจูงใจ
  - 4.3 ทฤษฎีการจูงใจ

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง  
มีรายละเอียดที่จะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

#### 1. ประวัติอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เดิมชื่อเมือง ขรรห" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น เมืองเชียงของ ขึ้นอยู่ในการปกครอง ของเมืองนันทบุรี(น่าน) โดยเจ้าเมืองนครน่าน ได้แต่งตั้งให้เจ้าอริยะวงศ์เป็นเจ้าเมืองเชียงของเมื่อปี 1805 เจ้าเมืองคนสุดท้ายคือ พระยาจิตดวงศัวยศรั้งยี ได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอเชียงของขึ้นกับจังหวัดเชียงรายโดยแต่งตั้งพระยาจิตดวงศัวยศรั้งยีเป็นนายอำเภอคนแรกเมื่อ พ.ศ.2457

อำเภอเชียงของ มีพรมแดนติดกับลาวที่บริเวณตำบลเวียงบ้านหาดไคร้ ตำบล ศรีดอนชัยบ้านปากอิ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายเช่นน้ำตกห้วยเม็ง ศูนย์หัตถกรรมบ้านสถาน ศูนย์ผ้าทอไทลื้อตำบลศรีดอนชัย ทุกวันที่17-19เมษายน ของทุกปีบริเวณท่าจับปลาบึก(ลานหน้าวัดหาดไคร้)จะมีการบวงสรวงและจับปลาบึกซึ่งหาได้ที่เดียวในโลก และช่วงสงกรานต์บริเวณท่าเรือบักจะจัดงาน

มหาสงกรานต์อย่างยิ่งใหญ่ทุกๆปี สินค้าโอท็อปมีมากมายเช่น กล้าขอบเนยศรีลานนา ผ้าทอศรีดอนชัย สินค้าหัตถกรรมบ้านสถานเป็นต้น

ท่าเลที่ตั้ง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 114 กม.ใช้เวลาเดินทางถึงจังหวัดประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 950 กม มีพื้นที่ประมาณ 836,900 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 282,043 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัยประมาณ 6,686 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 222,121 ไร่ อยู่ในเขตชลประทาน ประมาณ 3,500 ไร่ นอกเขตชลประทานประมาณ 154,007 ไร่

#### ที่ตั้ง

- ด้านใต้ ติดกับอำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย
- ด้านตะวันตก ติดกับกิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง กิ่งอำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงแสน
- ด้านเหนือ ติดกับประเทศลาว
- ด้านตะวันออก ติดกับอำเภอเวียงแก่น

#### การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอเชียงของ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล

1. เวียง
2. สถาน
3. คริ่ง
4. บุญเรือง
5. ห้วยซ้อ
6. ศรีดอนชัย
7. ริมโขง

## 2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกยางพาราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด 150,000 ไร่ มีอำเภอที่ปลูกยางพาราทั้งหมด 14 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง , อำเภอเวียงชัย , อำเภอเชียงของ , อำเภอเทิง , อำเภอเชียงแสน , อำเภอแม่สรวย , อำเภอเวียงป่าเป้า , อำเภอพญาเม็งราย , อำเภอพาน , อำเภอแม่วาง , อำเภอป่าแดด , อำเภอแม่จัน , อำเภอเวียงแก่น , อำเภอขุนตาล , อำเภอแม่ลาว , อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และอำเภอดอยหลวง มีเกษตรกรที่ปลูกยางพาราทั้งหมด 628 ราย ซึ่งพื้นที่ที่มีการปลูกยางพารามากที่สุด ได้แก่ อำเภอเชียงของ ปัจจุบันอำเภอเชียงของมีเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 130 ราย ได้พื้นที่ปลูกทั้งหมด 20,000 ไร่ และสามารถแบ่งส่วนที่ให้ผลผลิตแล้วประมาณ 3,000 ไร่ ส่วนที่ยังไม่ให้ผลผลิตอีกจำนวน 17,000 ไร่ (สำนักงานเกษตรอำเภอเชียงของ , 2549)

## 3. เทคโนโลยีการปลูกยางพาราในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก ศักยภาพการผลิตยางของไทยระหว่างปี 2544-2549 มีปริมาณการผลิตยางเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 2,615,104 ตัน เมื่อปี 2545 เป็น 3,136,993 ตัน เมื่อปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.96 ปริมาณการส่งออกยางของไทยเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี ในปี 2549 ปริมาณการส่งออกยางของไทยมีทั้งสิ้น 2,771,673 ตัน โดยมีสัดส่วนการส่งออกยางประมาณร้อยละ 40 ของการส่งออกยางทั้งหมดของโลก ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังตลาดหลัก ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ (กรมวิชาการเกษตร , 2550)

ศักยภาพการใช้ในประเทศ อุตสาหกรรมยางยานพาหนะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้ยางธรรมชาติมากที่สุดถึงร้อยละ 45 ของ ปริมาณการใช้ทั้งหมด เนื่องจาก ปัจจุบันมีการขยายฐานการผลิตมายังไทยจนทำให้ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางยานพาหนะที่สำคัญ ประเทศหนึ่ง อุตสาหกรรมที่ใช้ยางธรรมชาติมากรองลงมาได้แก่ ถุงมือยาง ปัจจุบันไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกยางใหญ่ ของโลก มีการใช้ยางธรรมชาติประมาณร้อยละ 13 อีกประมาณร้อยละ 42 เป็นการใช้อย่างธรรมชาติในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ อะไหล่ รถยนต์ ยางยึด สายพาน เปลือกหม้อเบตเตอร์ ถุงยาง รองเท้า ยางรัดของ ฯลฯ จะเห็นได้ว่าหากรัฐมีการ สนับสนุนในอุตสาหกรรม ยาง ยานพาหนะและ ถุงมือยาง เพิ่มขึ้น จะทำให้มีการใช้ยางในประเทศเพิ่มขึ้น และสามารถเพิ่มมูลค่าเพิ่มในการใช้ยางเพิ่มขึ้น (กรมวิชาการเกษตร , 2550)

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (2547: 11-53) ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีการปลูกยางพารา ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

### 1. การเลือกพื้นที่

ในการเลือกสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยาง ควรมีดังนี้

ควรปลูกบนพื้นที่ราบหรือมีความลาดเอียงไม่เกิน 35 องศา หากมีความลาดเอียงเกิน 15 องศา ต้องทำขั้นบันไดหรือปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ซึ่งพื้นที่ที่ดีต้องมีน้ำท่วมขัง การระบายน้ำและการถ่ายเทอากาศได้เป็นอย่างดี ต้องเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนทรายเท่านั้น ควรพิจารณาว่าเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ หน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร และไม่มีชั้นหินแข็ง หรือหินดินดานและ มีค่าความเป็นกรด-ด่าง อยู่ระหว่าง 4.5-5.5

### 2. การเตรียมพื้นที่

การเตรียมพื้นที่การปลูกยาง แก่ การทำความสะอาดพื้นที่ การวางแนว การขุดหลุม และการจัดทำขั้นบันได เป็นต้น

2.1.การวางแนวปลูก มี 2 ลักษณะ คือ วางแนวปลูกในพื้นที่ราบ และวางแนวปลูกในพื้นที่ลาดเท

#### 2.1.1.การวางแนวปลูกในพื้นที่ราบ ปฏิบัติดังนี้

การวางแนวปลูกในพื้นที่ราบเริ่มจากการวางแถวหลัก ห่างจากแนวเขตสวนไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร เล็งแนวปลูก โดยกำหนด ให้แถวหลักขวางทางน้ำไหลลดการชะล้าง และพังทลายของดิน และควรปลูกให้อยู่ในแนวทิศตะวันออก – ตะวันตก เพราะจะไม่ขวางทิศทางลม

2.1.2.การวางแนวปลูกในพื้นที่ลาดเท การวางแนว ปลูกไม่สามารถใช้วิธีเดียวกับพื้นที่ราบได้ แต่ให้ห่างจากเขตสวนเท่ากันคือไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร ที่ลาดเทจะมีการไหลบ่าของน้ำในขณะที่มีฝนตก เป็นผลให้เกิดการชะล้างและพังทลายของหน้าดิน จึงควรทำทางระบายน้ำเป็นระยะสลับกันไป ดังนั้นขั้นบันไดต่างๆ ควรให้มีระยะของขั้นบันไดถี่ๆ เพื่อลดความรุนแรงของกระแสน้ำ

#### 2.2.ระยะปลูก

ระยะปลูกที่เหมาะสมสำหรับเขตปลูกยางใหม่(ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ที่แนะนำมี 2 ระยะ คือ

2.2.1. ที่ราบ ระยะปลูก 3X7 เมตร ได้จำนวนไร่ละ 76 ต้น

2.2.2. ที่ลาดเท ระยะปลูก 3X8 เมตร ได้จำนวนไร่ละ 67 ต้น

#### 2.3.การเตรียมหลุมปลูก

2.3.1. ไถพลิกและไถพรวนอย่างน้อย 2 ครั้ง พร้อมทั้งเก็บตอไม้ เศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด

2.3.2. ขุดหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร (กว้างxยาวxลึก) ให้ขุดด้านใดด้านหนึ่งของไม้ชะมบตลอดแนว โดยแยกดิน ที่ขุดเป็น 2 กอง คือ ดินชั้นบน และดินชั้นล่าง ผึ่งแดดไว้ประมาณ 10 วัน เพื่อให้ดินแห้ง

2.3.3. ย่อยดินชั้นบนใส่รองก้นหลุม ส่วนดินชั้นล่าง ผสมกับปุ๋ยหิน ฟอสเฟต (0-3-0) หลุมละ 170 กรัม ในแหล่งปลูกยางใหม่ควรใช้ ปุ๋ยอินทรีย์ ต้นละ 5 กก. รองก้นหลุมร่วมกับปุ๋ยหินฟอสเฟต

2.3.4. สำหรับการขุดหลุมปลูกในพื้นที่ลาดเท เมื่อปักไม้ชะมบเรียบร้อยแล้ว ควรขุดหลุมเฉียงไปด้านในของพื้นที่ลาดเทเล็กน้อย เมื่อปลูกยางไปแล้วอาจต้องแต่งชานเพิ่มเติม โดยขุดดินบนพื้นที่ลาดเทมากลบด้านนอก เพื่อให้ ต้นยางอยู่กลางชั้นบันไดพอดี

### 3.การปลูก

3.1.วัสดุปลูก ได้แก่ ต้นตอตา ต้นยางชำถุง

3.1.1 ต้นตอตา หมายถึง ต้นกล้ายางที่ได้รับการติดตาด้วยยางพันธุ์ดี แต่ตายังไม่แตกออกมา มีแผ่นดินและตาที่เป็นตุ่มติดอยู่เท่านั้น ขุดถอนแล้วตัดต้นเดิมเหนือแผ่นดินขึ้นไปไม่น้อยกว่า 8 ซม. เพื่อนำไปปลูกในแปลงที่เตรียมพื้นที่ไว้แล้ว

3.1.2 ต้นยางชำถุง หมายถึง วัสดุปลูกที่ได้จากการนำเอาต้นตอตามาชำในถุง โดยใช้เวลาชำถุงในถุงประมาณ 2-3 เดือนจนได้ต้นยาง ชำถุงขนาด 1-2 ถักร มีสภาพ พร้อม ที่จะนำไปปลูกในแปลงได้ ขนาดถุง ที่ใช้ชำ คือ 5 X 15 นิ้ว สีดำเจาะรูขนาด 3 ม.ม. ประมาณ 3 แถว ๆ ละ 5-7 รู

### 3.2.วิธีการปลูก

ให้ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน

#### 3.2.1.ปลูกด้วยต้นตอตา

ต้องเลือกต้นตอตาที่สมบูรณ์ดำนูน โตเห็นเด่นชัด และกลบหลุมที่เตรียมไว้แล้ว ใช้ไม้ปลายแหลมขนาดเล็กกว่าต้นตอเล็กน้อยแทงกลางหลุมให้ ลึกเท่าความยาวของราก แล้วนำต้นตอมาปักตามรอยแทงให้แผ่นดินอยู่แนวเหนือ-ใต้และอยู่เหนือพื้นดินประมาณ 1 ซม. ต่อจากนั้นจึงกลบดินจนเสมopak หลุดอัดดินให้แน่น โดยให้ดินบริเวณ โคนยางสูงกว่าเล็กน้อยเพื่อไม่ให้น้ำขังในหลุม และคลุมโคนต้นด้วยฟางข้าวหรือเศษพืชคลุมหรือเศษวัสดุคลุมดินที่หาง่ายในท้องถิ่น

#### 3.2.2. ปลูกด้วยยางชำถุง

ควรใช้ต้นยางชำถุงขนาด 1-2 นิ้ว ควรเลือกต้นที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคและแมลงโดยให้รอยต่อระหว่างรากกับตาอยู่ระดับปากหลุม แล้วใช้มัดเชือกกันถุงออกประมาณ 1 นิ้ว แล้วกรีดด้านข้างถุงให้ขาดจากกัน แต่ยังไม่ดึงถุงออก นำไปวาง ในหลุม ทอยกลบดินลงหลุม จนเกือบเต็มหลุม แล้วดึงถุงพลาสติกออก อย่าให้ดินในถุงพลาสติกแตก กลบดินจนเสมอปากหลุม และอัดดินให้แน่น ให้โคนต้นยางสูงกว่าเล็กน้อยเพื่อไม่ให้น้ำขังในหลุม

### 3.3.3. พันธุ์ยาง

หลักเกณฑ์ในการเลือกพันธุ์ยางมีดังนี้

1. เลือกพันธุ์ยางที่มีความต้านทานต่อ โรคระบาดในท้องถิ่น
2. เลือกพันธุ์ยางควรพิจารณาถึงลักษณะภูมิประเทศ เช่น พื้นที่ที่มีลมแรง เลือกพันธุ์ที่ต้านทานแรงลมได้ดี
3. เลือกพันธุ์ยางให้เหมาะกับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน
4. พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกต้องเหมาะสมกับความลึกของหน้าดิน
5. พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกต้องเหมาะสมกับสภาพความลาดชันของพื้นที่
6. พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกต้องเหมาะสมกับระยะปลูก

พันธุ์ที่รัฐบาลได้ดำเนินการให้ทางสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางได้แนะนำและส่งเสริมแจกจ่ายแก่เกษตรกร คือ พันธุ์ RRIM 600

คุณสมบัติของ RRIM 600 มีดังนี้

1. การเจริญเติบโตปานกลางทั้งในระยะก่อนเปิดกรีดและระหว่างกรีด ความสม่ำเสมอของขนาดลำต้นทั้งแปลงปานกลาง ระยะก่อนเปิดกรีดมีการเจริญเติบโตปานกลาง ในระยะ ระหว่างกรีด มีการเจริญเติบโตดี ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่
2. เป็นการผสมของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์คุณภาพดีที่ชื่อ Tjir 1x PB 86
3. แหล่งกำเนิดมาจากมาเลเซีย
4. เปลือกเดิมบางแต่เปลือกงอกใหม่หนาปานกลาง แตกกิ่งช้า กิ่งมีขนาดปานกลางกิ่งกึ่งมาก
5. ผลผลิตสูงมากทั้งในระยะ 2 ปีแรก และปีกรีดต่อมา ใน ช่วงผลัดใบ ผลผลิตจะลดลง เพียงเล็กน้อย แต่ใน แหล่งปลูกยางใหม่ ผลผลิต จะลดลงมาก
6. อ่อนแอต่อโรคใบร่วงจากไฟทอปโทรา และ โรคเส้นดำ

7. ด้านทานลมปานกลาง ปลุกได้ในที่ลาดชัน แต่ไม่แนะนำให้ปลุกในที่ที่มีหน้าดินตื้นและระดับน้ำใต้ดินสูง

### 3.3 การปลูกพืชแซมยาง

พืชแซมยาง หมายถึง พืชที่ปลูกระหว่างแถวยางในขณะที่ต้นยางมีอายุไม่เกิน 3 ปี ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด สับปะรด ถั่วฝักยาว ถั่วต่างๆ ฯลฯ

หลักในการพิจารณาปลูกพืชแซมยางมีดังต่อไปนี้

3.3.1. ควรปลูกพืชล้มลุก อายุสั้นที่ตลาดมีความต้องการ

3.3.2. ไม่ควรปลูกหลังจากต้นยางอายุ 3 ปี

3.3.3. การปลูกพืชแซม ควรปลูกห่างจากแถวยางไม่ต่ำกว่า 1 เมตร

3.3.4. ควรมีการใส่ปุ๋ยให้พืชแซมด้วย

3.3.5. การปลูกพืชไร่ต่างๆ เป็นพืชแซมยาง ควรปลูกสลับกับพืชตระกูลถั่ว

3.3.6. พืชแซมที่ไม่แนะนำให้ปลูก คือ มันสำปะหลังและละหุ่ง

3.3.7. หลังจากปลูกพืชแซมยาง ให้ปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วแทนทันที

### 3.4 การปลูกพืชร่วมยาง

พืชร่วมยาง หมายถึง พืชที่ปลูกควบคู่กับการปลูกยาง สามารถเจริญเติบโตกับยางได้โดยไม่ทำให้ผลผลิตยางลดลง

หลักในการพิจารณาการปลูกพืชร่วมยางมีดังต่อไปนี้

3.4.1. คำนี้ถึงผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกพืชร่วมยางแต่ละชนิด

3.4.2. เกษตรกรควรคุ้นเคยกับการปฏิบัติดูแลรักษาพืชร่วมยางที่เลือกปลูก

3.4.3. พืชร่วมยางที่ปลูกต้องไม่กระทบกระเทือนการปฏิบัติงานในสวนยางหรือมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นยาง จนทำให้ผลผลิตจากต้นยางลดลง

พืชร่วมยางที่แนะนำให้ปลูก ได้แก่ พืชสมุนไพร ไม้ดอกสกุลหน้าวัว เฮลิโกเนีย ฯลฯ

### 3.5. การปลูกไม้กั้นลม

ในสภาพพื้นที่ที่มีลมแรงควรปลูกไม้กั้นลม เพื่อป้องกันภัยจากลมพายุ การปลูกไม้กั้นลมให้ปลูกรอบแนวสวน โดยปลูกห่างจากแนวสวนตามความเหมาะสมแล้วแต่ชนิดพันธุ์ไม้กั้นลมที่ปลูก เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับต้นยางพารา ไม้กั้นลมที่นิยมปลูก เช่น ไม้ไผ่รวกเล็ก เป็นต้น

#### 4. การใช้ปุ๋ยในสวนยาง

ปุ๋ยขางพารา ก่อนเปิดกรีด ใช้ปุ๋ยสูตร 20-10-12

วิธีการใส่ปุ๋ยขางพารา ก่อนเปิดกรีด

1. ใส่แบบหว่าน เหมาะสำหรับพื้นที่ราบ เมื่อหว่านแล้วคราดกลบ
2. ใส่เป็นแถบ เหมาะสำหรับพื้นที่ลาดเล็กน้อย หรือพื้นที่ที่ทำขั้นบันได โดยเขาระรองใส่ปุ๋ยแล้วกลบ
3. ใส่แบบหลุม เหมาะสำหรับพื้นที่ลาดชัน ใช้ต้นละ 2 หลุม แล้วฝังกลบ

##### 4.1. การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง

นอกจากใช้ปุ๋ยสูตรสำเร็จแล้ว เกษตรกรสามารถผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จ โดยการนำแม่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุอาหารหลักมาผสมใช้เองตามสูตรที่ต้องการ สำหรับแม่ปุ๋ยที่แนะนำให้ใช้เป็นแม่ปุ๋ยที่สะดวกในการจัดซื้อและราคาถูก ได้แก่

- 4.1.1. ปุ๋ยไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (18-46-0)
- 4.1.2. ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0)
- 4.1.3. ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60)
- 4.1.4. ปุ๋ยหมัก

เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำเศษพืชและขยะมูลฝอยจากครัวเรือนมาหมักด้วยเชื้อจุลินทรีย์ การปฏิบัติและดูแลกองปุ๋ยหมักมีดังต่อไปนี้

1. หมั่นรดน้ำกองปุ๋ยหมักอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ความชื้นภายในกองปุ๋ยหมักอยู่ในสภาพเหมาะสม คือ ร้อยละ 50-60 (โดยน้ำหนัก) โดยสังเกตจากกองปุ๋ยต้องไม่แห้งหรือแฉะเกินไป เพราะหากแห้งหรือชื้นเกินไปกระบวนการย่อยสลายเกิดได้ช้า
2. หมั่นกลับกองปุ๋ยหมักอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบายอากาศภายในกองปุ๋ยหมัก ไม่ให้เกิดความร้อนและเป็นการคลุกเคล้าวัสดุให้เข้ากันดี ระยะเวลาในการกลับห่างกันครั้งละประมาณ 7-10 วัน

#### 5. การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งที่ถูกวิธีช่วยให้ต้นยางมีลำต้นกลม ตรง เปลือกบริเวณที่กรีดไม่มีปุ่มปม ง่ายต่อการกรีด ต้นยางเจริญเติบโตได้ดีขึ้นทรงพุ่มสมดุล โปร่ง และป้องกันโรคจากเชื้อรา

ข้อควรปฏิบัติในการตัดแต่งกิ่งมีดังต่อไปนี้



เกษตรกรควรตัดในฤดูฝนไม่ควรตัดแต่งกิ่งในฤดูแล้ง และตัดแต่งกิ่งแขนงในระดับต่ำกว่า 2 เมตร เริ่มตั้งแต่อายุประมาณ 1 ปี โดยที่ในสภาพพื้นที่แห้งแล้ง ควรตัดแต่งกิ่งแขนงในระดับต่ำกว่า 1.7 เมตร ซึ่งควรใช้กรรไกรตัดให้ชิดกับลำต้น ไม่ควรใช้มีดตัดหรือสับ ไม่ควรโน้มต้นลงมาเพื่อตัดกิ่ง เพราะทำให้เกิดอันตรายต่อต้นยาง เช่น เปลือกแตก น้ำยางไหล หรือต้นหักได้ และต้องมีการใช้สารเคมี จำพวกปูนขาว หรือปูนแดงป้องกันโรคและแมงที่รบกวนผลตัดแต่งกิ่งทุกครั้ง

### 6.การกำจัดวัชพืช

เป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดูแลยาง เพื่อให้ยางเจริญเติบโตได้ดี ซึ่งมีวิธีการกำจัดวัชพืชมุ่งต่อไปนี้

- 6.1. วัชพืชในสวนยางแบ่งออกเป็นวัชพืชทั่วไปและหญ้าคา สามารถกำจัดได้หลายวิธี เช่น การใช้แรงคนถาก การไถพรวน การปลูกพืชคลุมดิน และการใช้สารเคมี
- 6.2. การใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อม และเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรมักนิยมใช้ เนื่องจากประหยัดเวลาและแรงงาน

### 7. การปลูกพืชคลุมดิน

ประโยชน์

- 7.1. ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 7.2. ป้องกันการพังทลายของดิน
- 7.3. ควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช
- 7.4. ลดค่าใช้จ่ายในการปราบวัชพืช

พืชคลุมดินที่เหมาะสมกับการปลูกในสวนยางพาราเขตพื้นที่ปลูกยางใหม่ เป็นพืชตระกูลถั่วชนิด ชีรูลีเทียม คาโลโปโกเนียม เซนโตรชิมา เพอราเรีย และพันธุ์ที่ทางเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยางแนะนำให้ใช้มากที่สุดคือ ชีรูลีเทียม

ชีรูลีเทียม เป็นพืชคลุมดินลำต้นเถาเลื้อยแข็งแรง เห็นขนไม่ชัดเถาแก่มีรากเป็นปุ่มเล็ก ๆ สีขาวเกือบทุกข้อ ใบมีสีเขียวเข้มเป็นมัน ค่อนข้างหนา คล้ายใบโพธิ์ ดอกช่อเป็นสีม่วง เริ่มสร้างดอกในเดือนธันวาคม ลักษณะฝักแบนค่อนข้างเหลี่ยม ยาวประมาณ 5 ซม. สีนํ้าตาลเข้ม มีเมล็ดฝัก 2-9 เมล็ด เมล็ดมีสีเขียวอ่อนจนถึงนํ้าตาล ผิวเรียบเป็นมัน ทนต่อสภาพแห้งแล้วได้ดี การเจริญเติบโตในระยะแรกผู้ว่าชพืชไม่ได้ คลุมดินได้หนาทีบในปีที่ 2 มีจำนวนเมล็ดประมาณ กก.ละ 28,000 เมล็ด

โดยมีวิธีปลูกดังต่อไปนี้

1. ปลูกแบบหว่าน ห่างจากแถวข้าง 2 เมตร เหมาะกับสวน โลงเตียนและเตรียมพื้นที่อย่างดี
2. ปลูกเป็นแถว ปลูกห่างกัน 2 เมตร 3 แถว เหมาะกับสวนที่ปลูกพืชแซมและสวน
3. ปลูกแบบเป็นหลุม ระยะ 30 X 100 ซม. จำนวน 5 แถว เหมาะกับสวนที่มีวัชพืชขึ้นบ้างแล้วแต่ยังไม่หนาแน่น

#### 8. การป้องกันไฟไหม้ในหน้าแล้ง

ในช่วงฤดูแห้งแล้งเป็นระยะที่ขาดผลัดใบ มีใบยางแห้งและเศษกิ่งไม้แห้ง รวมทั้งเศษวัชพืชแห้งในสวนยางเป็นเชื้อไฟอย่างดี ปัญหาเรื่องไฟไหม้สวนเป็นปัญหาที่สำคัญ หากเกษตรกรไม่มีการป้องกัน อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

โดยมีการเตรียมการป้องกันไฟไหม้สวนยางที่ต้นยางที่ขนาดเล็กต่อไปนี้

- 8.1. สวนยางที่ปลูกพืชคลุมดิน ให้แหวกพืชคลุมดินห่างจากแถวข้างข้างละไม่น้อยกว่า 1-1.5 เมตร
- 8.2. สวนยางที่ปลูกพืชแซม ให้เก็บเศษซากพืชแซมห่างจากแถวข้างข้างละ 1-1.5 เมตร
- 8.3. สวนยางที่ไม่ปลูกพืชคลุมดินและพืชแซม ให้กำจัดวัชพืชในบริเวณแถวข้างออกให้หมดข้างละ 1-1.5 เมตร ก่อนเข้าหน้าแล้ง
- 8.4. บริเวณรอบแนวเขตสวนยาง ให้ทำแนวกันไฟ โดยการไถหรือขุดตากวัชพืชและเศษซากพืชออกเป็นแนวกว้างไม่ต่ำกว่า 3 เมตร ในกรณีสวนยางขนาดใหญ่ควรทำแนวกันไฟทุก ๆ 100 เมตร ภายในสวนระหว่างแถวข้าง

การเตรียมการป้องกันไฟไหม้สวนยางที่ต้นยางมีขนาดใหญ่

1. เก็บกวาดใบไม้แห้ง เศษวัชพืช รวมกองไว้กึ่งกลางแถวข้าง
2. บริเวณรอบแนวเขตสวนยาง ทำแนวป้องกันไฟเป็นแนวกว้างไม่ต่ำกว่า 3 เมตร
3. จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับดับไฟไว้ให้พร้อม

การแก้ไขสวนที่ถูกไฟไหม้

สวนที่ถูกไฟไหม้ไม่รุนแรง ให้ใช้น้ำปูนขาวทาลำต้น โดยใช้อัตราส่วน ดังนี้

1. ปูนขาว 3 กิโลกรัม
2. เกลือแอมโมเนีย 250 กิโลกรัม

3. น้ำ 10 ลิตร

สวนที่ถูกไฟไหม้รุนแรง หากเป็นยางอ่อนอายุ 1 ปีครึ่ง -2 ปี หลังจากถูกไฟไหม้ให้ตัดลำต้นทิ้งสูงจากพื้นดินประมาณ 1 ฟุต แล้วทาด้วยน้ำปูนขาว เพื่อให้เกิดตายอดใหม่

หากต้นยางในสวนได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมากจนไม่อาจรักษาหน้ายางได้เกินร้อยละ 40 ของทั้งสวน ควรรื้อปลูกใหม่

### 9. การป้องกันโรคและศัตรูที่สำคัญของยางพาราโรคยางพารา

แบ่งตามลักษณะอาการของโรค ซึ่งทำให้ต้นยางมีอาการผิดปกติ ตามที่ต่างๆ ส่งผลกระทบต่ออาการเจริญเติบโตของต้นยางได้แก่

โรคใบ และฝัก เช่น โรคใบไหม้ร่วง และฝักเน่าจาก เชื้อไฟทอปโทธา โรคราแป้ง โรคใบจุด ก้างปลาฯ

โรคลำต้นและกิ่งก้านเช่น โรคลิ้นดำ โรคเปลือกเน่า โรคราสีชมพู

โรครากเช่น โรครากขาว โรครากแดง โรครากสีน้ำตาล

เกิดจากสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น โรคเปลือกแห้ง เกิดจากการกรีด เอาน้ำยางมากเกินไป โรคที่ปลายใบเหลือง อาจเกิดจากการขาดธาตุอาหาร

โรคที่สำคัญและพบมากที่สุด ได้แก่

โรคเปลือกแห้ง สาเหตุการเกิดโรคเกิดจากการกรีดเอาน้ำยางมากเกินไป ทำให้เนื้อเยื่อบริเวณเปลือก ที่ถูกกรีดมีธาตุอาหารมาหล่อเลี้ยงไม่เพียงพอจนทำให้เปลือกยางบริเวณนั้นแห้งตาย

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

อาการระยะแรก สังเกตได้จากการ ที่ความเข้มข้นของน้ำยางจางลง หลังการกรีดเปลือกยางจะแห้งเป็นจุด ๆ อยู่ตาม รอยกรีด ระยะต่อมา เปลือกที่ยังไม่ได้กรีดจะแตกแยกเป็นรอย และ ล่อนออก ถ้ากรีดต่อไปเปลือกยางจะแห้งสนิท ไม่มีน้ำยางไหลออกมา

การป้องกันรักษา

1. หยุดกรีดยางนั้นประมาณ 6-12 เดือน จึงทำการเปิดกรีด หน้าใหม่ ทางด้าน ตรงข้าม หรือ เปิดกรีดหน้าสูง
2. อย่างกรีดยางหักโหม ควรกรีดยางตามคำแนะนำ

## 10. การป้องกันกำจัดแมลงและศัตรูยาง

แมลงและสัตว์ต่างๆ ที่ทำความเสียหายให้แก่ ต้นยาง เช่น หนอนทราย ปลวก เพลี้ย และหนู

### การป้องกันและรักษา

1. เตรียมพื้นที่ปลูกยางให้ปลอดโรค โดยขุดทำลายตอซากเก่าออก
2. ไม่ควรปลูกพืชอาศัยเชื้อราเป็นพืชร่วมหรือพืชแซมยาง
3. กำจัดวัชพืชและตัดแต่งกิ่งในสวนยาง เพื่อทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของ ศัตรูยาง และทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก เป็นการลดความชื้นในสวนยาง

### หนอนทราย (grub of cockchafers)

#### ลักษณะการทำลาย

หนอนทรายเป็นตัวอ่อนของด้วงชนิดหนึ่ง รูปร่างเหมือนตัวซี (C) ขนาดลำตัวยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร สีขาว หนอนทรายกัดกินรากยาง จนราก ไม่สามารถดูดหาอาหารเลี้ยงลำต้นได้ ทำให้พุ่มใบยาง มีสีเหลืองผิดปกติ ต้นยางตาย เป็นหย่อมๆ พบมากในแปลงต้นกล้ายาง ที่ปลูกในดินทราย

#### การป้องกันกำจัด

ใช้วิธีเขตกรรม และวิธีกล โดยปลูกพืชล่อแมลง เช่น ตะไคร้ มัเทศ และข้าวโพด รอบต้นกล้ายางที่ปลูกใหม่ แมลงจะออกมาทำลายพืชล่อ หลังจากนั้น ให้ขุดพืชล่อจับแมลงมา ทำลาย หรือใช้สารเคมี เอ็นโดซัลแฟน + บีพีเอ็มซี (4.5%) ในอัตราไร่ละ 5 กิโลกรัม โรย รอบๆ ข้างต้นยาง แล้วกลบดิน หรือ ใช้ คลอเดนในอัตรา 40-80 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ราดรอบ ต้นยางที่ถูกหนอนทรายกัดกิน และต้นยางข้างเคียง ต้นละ 1-2 ลิตร

### ปลวก (Termites)

#### ลักษณะการทำลาย

ปลวกมี 2 ชนิด คือ ชนิดที่กินเนื้อไม้ที่ตายแล้ว ซึ่ง ไม่เป็นอันตรายต่อต้นยาง และ ชนิดกินเนื้อไม้สด ซึ่งจะกัดกินราก และภายในลำต้นจนเป็นโพรง ทำให้พุ่มใบยาง มีสีเหลือง ผิดปกติ ต้นยางเสียหาย ถึงตายได้ การป้องกันกำจัดใช้ สารเคมีคลอเดน ในอัตรา 125-175 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร ราดรอบต้นยาง ที่ถูกปลวกทำลาย และต้นยางข้างเคียงต้นละ 1-2 ลิตร

#### การป้องกันกำจัด

ใช้สารเคมีประเภท เอนโดซัลแฟน ราดรอบๆ โคนและเอาดินกลบ

#### 4. แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ

การจูงใจเป็นหน้าที่ผู้บริหารหรือหัวหน้างานที่จำเป็นต้องมีใจองค์การ เพราะการจูงใจจะเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งใช้การได้มาซึ่งงานและผูกใจทำให้คนทำงาน โดยทั่วไปแล้วแม้แต่งานที่ทำโดยเครื่องจักรยนต์ ต้องการเติมน้ำมันหล่อลื่น หยอดน้ำมันเครื่อง และคอยซ่อมแซมอยู่เสมอเพื่อมิให้ประสิทธิภาพของเครื่องจักรทำงานด้วยลงเช่นเดียวกับคนที่จะต้องมีการประกบประหม่มากไปกว่าเครื่องจักร ดังนั้นการจูงใจจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้มนุษย์มีความพึงพอใจที่จะร่วมงาน อันเป็นผลส่งต่อประสิทธิภาพการทำงานในองค์การ (วิทยา, 2532)

##### 4.1 ความหมายของการจูงใจ

ในการศึกษาเรื่องการจูงใจนั้น ควรทำความเข้าใจกับความหมายของคำดังกล่าว อันจะส่งผลไปสู่การทำความเข้าใจเบื้องต้น

วิทยา (2532) กล่าวว่า การจูงใจเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อนวัตกรรมภายหลังการเรียนรู้แล้ว

โดยสรุป การจูงใจ หมายถึงความโน้มเอียงที่จะกระทำซึ่งเกิดจากภายในภูมิตั้งต้นและเป็นการกระทำที่มีเป้าประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยการศึกษาเกี่ยวกับทิศทางของการกระทำ (กระเลื่อการกระทำสิ่งต่างๆ) ขนาดของการกระทำ (คุณภาพของงาน) และความมุ่งหน้าไม่ลดละของการกระทำ(ความมานะพยายาม)และแรงจูงใจหมายถึงเงื่อนไขใดๆ ที่มีผลต่อความพร้อมที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือทำให้พฤติกรรมดำเนินต่อไป

##### 4.2 ประเภทของการจูงใจ

การจูงใจแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึงการจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตนเองมีผลทำให้เราแสดงพฤติกรรมออกไปเพราะรักหรือชอบที่จะทำอย่างนั้นจากใจจริง เช่น เราชอบที่จะดูรายการแสดงดนตรีคอนเสิร์ตทางโทรทัศน์ ฉะนั้นเราจึงสนใจที่จะจำว่า รายการดังกล่าวมีในช่วงเวลาใดบ้าง พอถึงเวลานั้นจะต้องทำตัวเองให้ว่างเพื่อที่จะได้มานั่งชมได้อย่างสนุกสนาน

2. การจูงใจภายนอก(Extrinsic Motivation) หมายถึงการจูงใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากได้รับสิ่งจูงใจจากภายนอกตัวเรา ด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำให้เราทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น คำชมเชยเป็น

สิ่งจูงใจแก่คนเราให้ทำพฤติกรรมที่นำมาซึ่งค่าชมเชยคะแนนเป็นเป็นสิ่งจูงใจเกิดแรงจูงใจเรียนหรือวิทยาทองเป็นสิ่งจูงใจในการเล่นกีฬา เป็นต้น

ประเภทของการจูงใจไว้ว่า วิธีการจูงใจให้บุคคลปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น อาจมีแนวทางหรือกลวิธีหลายอย่างต่างกัน สุดแต่ผู้บริหารหรือหัวหน้างานจะเลือกสรรใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของบุคคล ลักษณะของงาน และบรรยากาศแห่งการปฏิบัติงานนั้นๆ อย่างไรก็ดี อาจจะจำแนกวิธีการจูงใจออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. การจูงใจแบบปฏิฐาน (Positive Motivation) การจูงใจประเภทนี้บางทีเรียกว่า “Carrot approach” หรือ “Anxiety-Reducing Motivation” อันเป็นการใช้ไม้จูงใจให้บุคคลหรือผู้ร่วมงานโดยวิธีการให้รางวัล หรือส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่นการให้รางวัลเมื่อปฏิบัติงานดีเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนการจัดสภาพการปฏิบัติงานให้ดี และการยกย่องชมเชยการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. การจูงใจแบบนิเสธ (Negative Motivation) การจูงใจแบบนี้บางทีเรียกว่า “Stick approach” อันเป็นการใช้ไม้แข็ง ซึ่งเป็นการจูงใจให้บุคคลหรือผู้ร่วมงานโดยวิธีการขู่บังคับและลงโทษ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติตาม โดยอาศัยความเกรงกลัวเป็นพื้นฐาน เช่นการลงโทษทางวินัย การโยกย้าย การตัดอัตราค่าจ้าง และเงินเดือน เป็นต้น

#### 4.3 ทฤษฎีการจูงใจ

คตีวิช (2548) อ้างถึงเรื่องทฤษฎีการจูงใจของศาสตราจารย์ A.H.Maslow ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow's general theory of human motivation) ไว้ และเป็นที่ยอมรับการแพร่หลาย สมมุติฐานดังกล่าวมีความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุดและจะเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไปแล้วความต้องการที่ไม่มีรับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์มีเป็นลำดับขั้นตามความสำคัญ (A Hierarchy of Needs) กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูง ก็จะเรียกร้องให้มีความตอบสนองทันที (demande satisfaction)

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับขั้นตอนของความต้องการไว้ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย
3. ความต้องการด้านสังคม
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม
5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จตามความนึกคิด

ได้กล่าววาทฤษฎีการจูงใจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทฤษฎีตามกระบวนการ (Process Theories)
2. กลุ่มทฤษฎีทางเนื้อหา (Content Theories)

1. กลุ่มทฤษฎีตามกระบวนการ เป็นกลุ่มที่พยายามอธิบายและบรรยายเกี่ยวกับกระบวนการที่พฤติกรรมถูกกระตุ้น ถูกชักนำไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ถูกทำให้คงไว้ตามเดิมและถูกกำหนดให้หยุด ในลำดับแรกทฤษฎีเหล่านี้จะพยายามให้คำนิยามประเภทต่างๆ ของตัวแปรที่สำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำ เช่นความต้องการ แรงขับ สิ่งล่อใจ รางวัล ความคาดหวัง เป็นต้น และขั้นตอนต่อไปพยายามชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้นเช่น ทฤษฎีหนึ่งอาจถือได้ว่า รางวัล ความต้องการและสิ่งล่อใจ เป็นตัวแปรสาเหตุที่สำคัญที่จะจูงใจได้

นอกจากการให้คำนิยามของรางวัล ความต้องการ และสิ่งล่อใจแล้วทฤษฎีนี้จะชี้ให้เห็นว่าตัวแปรเหล่านี้สัมพันธ์กันอย่างไร จึงทำให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างขึ้น ซึ่งทฤษฎีทางกระบวนการที่สำคัญอยู่ 2 ทฤษฎีคือ

(1) ทฤษฎีสั่งรื้อ-การตอบสนอง ซึ่งทฤษฎีนี้มาจากแนวคิดของฮัลล(Hull) ซึ่งกล่าวว่าพฤติกรรมเป็นผลมาจากการรวมตัวกันของแรงขับและกำลังนิสัย นั่นคือ กระบวนการของการจูงใจเกี่ยวข้องกับตัวแปรสองประเภทนี้ และทฤษฎีนี้ยังคงแสดงให้เห็นถึงการรวมตัวกันของตัวแปรทั้งสองประเภทนี้ และทฤษฎีนี้ยังคงแสดงให้เห็นถึงการรวมตัวกันของตัวแปรทั้งสองประเภทนี้ในลักษณะต่างๆ เพื่อก่อนให้เกิดพฤติกรรม และสิ่งเร้าเดิมอาจจะสูญเสียความใหม่หลังจากที่ได้มีการปรากฏขึ้นซ้ำอีก

(2) ทฤษฎีความคาดหวัง เป็นทฤษฎีจากแนวคิดของเลวิน (Lewin) และเทลแมน (Telman) ทฤษฎีนี้เน้นในด้านที่แต่ละบุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของเขา และเขาเลือกที่จะกระทำตามความน่าจะเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น และคุณค่าของผลที่จะเกิดขึ้น การเชื่อมโยงที่ได้เรียนรู้คือความคาดหวังต่อผลที่เกิดขึ้นของพฤติกรรม

2. กลุ่มทฤษฎีเนื้อหา กลุ่มทฤษฎีนี้เป็นกลุ่มที่มีความเชื่อว่าความต้องการของบุคคลเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการทำงาน เช่น ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray) ที่ได้กล่าวถึงความต้องการก้าวร้าว ความต้องการการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการความสัมพันธ์ ต้องการการแสดงออก การต้องการความเข้าใจ นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีความต้องการอื่นที่ได้กล่าวมา เช่น ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์

### 5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสิ่งจูงใจในการตัดสินใจปลูกยางพารานั้น ได้มีผลการวิจัยต่างๆที่ชี้ให้เห็นถึงตัวแปรที่นำมาทดสอบความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ซึ่งผู้เขียนได้ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลดังนี้

นิยม (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูส่วนจังหวัด ตำแหน่งครู เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการครูมีความพอใจในการทำงานในองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ของผู้ใต้บังคับบัญชา ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง การจัดอันดับความพึงพอใจในปีวิจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานปรากฏว่ามีอันดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำดังนี้ คือ ปีวิจัยในด้านความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ และความก้าวหน้าในตำแหน่งงานสำหรับปีวิจัยอนามัยมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา การบังคับบัญชา สภาพแวดล้อมในการทำงานและเงินเดือนสำหรับความพึงพอใจในแต่ละปีวิจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูใหญ่จะแตกต่างกัน และการเปรียบเทียบระหว่างครูผู้ปฏิบัติในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลกับครูที่ปฏิบัติงานนอกเขตสุขาภิบาลพบว่าครู 2 กลุ่มมีความพึงพอใจ พอกัน

นันทนา และคณะ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ สวัสดิการในการทำงาน ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย การยอมรับในสังคมโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและความมุ่งหวัง หรืออุดมคติในการทำงานของอาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องสวัสดิการ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญมาก

วิทยา (2532) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรม



วุฒิชัย (2523) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นเรื่องของการจัดการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และในการจัดการนั้น การตัดสินใจเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานทุกๆ เรื่อง ทุกๆ กรณี เพื่อดำเนินงานไปสู่วัตถุประสงค์ อาจมีเครื่องมือมาช่วยในการพิจารณามีเหตุผลส่วนตัว อารมณ์ ความรักใคร่ชอบพอมาก็เกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

เสาวนีย์ (2545) กล่าวว่า ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2442-2444 ซึ่งในขณะนั้น พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าเมืองตรัง ได้นำเมล็ดขางพารามาปลูกเป็นครั้งแรกที่อำเภอกันตัง ชาวบ้านเรียกขานขางชุดแรกนี้ว่า “ดินขางเทศา” ต่อมาได้มีการขยายพันธุ์มาปลูกในบริเวณจังหวัดตรัง และนราธิวาส

อภิวัฒน์ (2546) กล่าวว่า การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกมันสำปะหลัง พบว่า ประสิทธิภาพในการปลูกมันสำปะหลัง ขนาดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ผลผลิตมันสำปะหลัง รากมันสำปะหลัง การใช้ดินเชื้อและความรู้เกี่ยวกับตลาด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกชัย (2547) กล่าวว่า ดินที่เหมาะสมกับการปลูกขางพาราควรมีความเหมาะสมทั้งทางกายภาพและทางเคมี โดยภาพรวม ดังนั้นควรเป็นดินเหนียว ดินร่วน และดินร่วนเหนียวปนทราย คือต้องมีเนื้อดินเหนียวอยู่ประมาณ 30% ของดินทั้งหมด และควรมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ

1. สิ่งจูงใจจากผลผลิต หรือสิ่งจูงใจที่เป็นเงิน Smith เชื่อว่าเงินเป็นสิ่งจูงใจที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานได้ และเงินอาจสร้างสภาพสิ่งจูงใจที่สูงกว่าสิ่งจูงใจขั้นพื้นฐานได้ อาจช่วยลดกังวลใจและสร้างความรู้สึกที่ดีได้ เงินเป็นปัจจัยจูงใจอย่างหนึ่ง ซึ่งบางครั้งการได้รับเงินตอบแทนสูงๆ อาจจะไม่ได้รับความพึงพอใจสูง แต่เงินก็เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตออกมาดีขึ้น หลักในการใช้เงินเป็นปัจจัยจูงใจที่ได้รับการยอมรับ ประการแรก บุคคลทำงานที่มีความสำคัญเท่าใดย่อมได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นมากเท่านั้น และประการที่สอง ผลผลิตที่ออกมาเท่าใด ย่อมได้รับเงินมากขึ้นเท่านั้น

2. สิ่งจูงใจลักษณะผสมผสาน คือสิ่งจูงใจที่ทำให้บุคคลมีทัศนคติ และค่านิยมที่ดีต่อองค์การ เงินถือได้ว่าเป็นสิ่งจูงใจ ลักษณะผสมผสานที่ดี เพราะเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผู้ปฏิบัติงานได้ สิ่งจูงใจลักษณะผสมผสานได้แก่ การได้รับหลักประกันสังคมในด้านการรักษาพยาบาล การออกจากงาน การประกันชีวิต การดูแลสุขภาพ การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

3. สิ่งจูงใจที่เป็นขวัญกำลังใจ เป็นสิ่งที่มีความสลับซับซ้อนที่สุด สภาวะบางอย่างเมื่อมีการเพิ่มผลผลิตอาจเป็นการลดจำนวนหน่วยและขวัญกำลังใจลง สภาวะที่มีการเพิ่มจำนวนหน่วยอาจจะเพิ่ม

หรือลดทั้งผลผลิตและขวัญกำลังใจด้วย แต่อย่างไรก็ตามสถานะที่เพิ่มความสนใจต่อแรงจูงใจภายในบุคคลในการทำงานจะเป็นทั้งการเพิ่มผลผลิตและหน่วยด้วย



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved